

Research Article

Standardization and Study of the Psychometric Properties of Callous-Unemotional Traits Questionnaire

Authors

Ezatullah Ahmadi¹, Fatemeh Ghorbani²

1. Azarbijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran. (Corresponding Author).

2. Azarbijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran.

Abstract

Receive Date:
09/01/2021

Accept Date:
05/04/2021

Introductoin: Callous-Unemotional Traits are characterized by disinterest in others' pain, the lack of regret feeling and guilt, slow emotional response, and inhibition of emotional link with others. The aim of the present study was to determine standardization and study of the psychometric properties of the Callous-Unemotional Traits Questionnaire.

Method: The method of the present study was a correlation. The statistical population was all high school students in the academic year 2018 in Tabriz. The sample of the present study consists of 300 people (150 girls and 150 boys) who were selected by multi-stage cluster sampling and responded to the Callous-Unemotional Traits Questionnaire (Ferric, 2003) and Empathy Questionnaire (Jolliffe & Farrington, 2006). Data were analyzed using SPSS and Amos software.

Results: In this study, the reliability and factor structure factor Callous-Unemotional Traits Questionnaire were examined. Data analysis showed that the Persian version of this questionnaire, like the original version, had a three-factor structure. Evaluation of construct validity using confirmatory factor analysis showed that the template fit is optimal and the results showed that indirect path coefficients between the components of Callousness ($P = 0.001$, $\beta = 1$), Uncaring ($\beta = 0.77$, $P = 0.001$), and insensitivity ($P = 0.005$, $\beta = 0.28$) are significant with the whole scale of insensitive and unemotional traits. The study of concurrent validity Callous-Unemotional Traits Questionnaire with Empathy Questionnaire ($p = 0/01$, $r = -0/42$) showed there is a negative relationship between these Questionnaires. The reliability of the scale was obtained 0/70 using Cronbach's Alpha coefficient and 0.78 using the test-retest method.

Discussion and Conclusion: According to the results, this instrument is reliable and valid and is capable to be used in Iranian society to investigate Callous-Unemotional Traits.

Keywords

Callous-Unemotional Traits Questionnaire, Factor Analysis, Psychometric, Validate.

Corresponding Author's E-mail

amiraliahmadi91@yahoo.com

هنجاریابی و بررسی ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس

نویسندگان

عزت‌اله احمدی^{۱*}، فاطمه قربانی^۲

۱. دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران (نویسنده مسئول)

۲. دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران.

چکیده

مقدمه: صفات شخصیت بی‌عاطفه بوسیله بی‌علاقگی به درد و رنج دیگران، فقدان احساس پشیمانی و گناه، کندی واکنش عاطفی و عدم توسعه‌ی پیوند عاطفی نزدیک با دیگران مشخص شده است. هدف پژوهش حاضر، تعیین ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس می‌باشد.

روش: روش پژوهش حاضر همبستگی بوده است. جامعه آماری، تمام دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم در سال تحصیلی ۱۳۹۶ شهر تبریز بود. نمونه پژوهش حاضر شامل ۳۰۰ نفر (۱۵۰ دختر و ۱۵۰ پسر) می‌باشد که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند و به پرسشنامه سنگدلی فریک (۲۰۰۳) و پرسشنامه همدلی جولیف و فارینگتون (۲۰۰۶) پاسخ دادند. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار ایموس و اس‌پی‌اس تحلیل شد.

نتایج: در این مطالعه، پایایی و ساختار عاملی پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس مورد بررسی قرار گرفت. تحلیل داده‌ها نشان داد که نسخه‌ی فارسی این پرسشنامه مانند نسخه اصلی، ساختار سه‌عاملی داشت. بررسی روایی سازه با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که برازش الگو در حد مطلوب می‌باشد و نتایج نشان داد که ضرایب مسیر غیرمستقیم بین مؤلفه‌های سنگدلی ($\beta=1, P=0/001$)، غیرصمیمی بودن ($\beta=0/77, P=0/001$) و بی‌عاطفه بودن ($\beta=0/28, P=0/005$) با کل مقیاس صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس معنادار است. بررسی روایی همزمان با محاسبه میزان همبستگی با مقیاس همدلی ($r=0/42, P=0/001$) بیانگر رابطه منفی آن‌ها می‌باشد. ضریب اعتبار این مقیاس با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۰ و با استفاده از روش آزمون-آزمون مجدد ۰/۷۸ دست آمد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج حاصل، می‌توان گفت این پرسشنامه ابزاری پایا و روا برای بررسی صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس است و قابلیت استفاده در جامعه ایرانی را دارد.

تاریخ دریافت:

۱۳۹۹/۱۰/۲۰

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۰/۰۱/۱۶

کلیدواژه‌ها

اعتباریابی، پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس، تحلیل عاملی، روانسنجی.

نشانی پست الکترونیکی

نویسنده مسئول

amiraliahmedi91@yahoo.com

جوانان ضداجتماعی، کسانی که صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس و یک الگوی نسبتاً پایدار و شدید از رفتار پرخاشگرانه نشان می‌دهند، در معرض خطر بزهکاری زودرس و رفتار ضداجتماعی و بزهکاری بعدی هستند [۱۳]. همچنین، صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس با بدرفتاری، غفلت و مشکلات دلبستگی مرتبط هستند [۱۴].

قرار گرفتن در معرض محیط‌های پرورش نامطلوب، مانند کسانی که با کودکان بدرفتاری می‌کنند، خطر بالقوه‌ی قابل توجهی برای توسعه رفتارهای پرخطر بزرگسالان جوان است [۱۵]. از آن‌جا که میزان خشونت در بین جمعیت جوان، بیش‌تر از گروه‌های سنی دیگر است و خشونت، پیامدهای ناگواری همچون افت تحصیلی، نگرش‌های پرخاشگرانه‌تر، حمل اسلحه و... را به دنبال دارد و چون رابطه بین نگرش افراد به خشونت و استفاده واقعی از خشونت مستقیم است، یکی از راه‌های کاهش خشونت، مهار آن در سنین پایین است [۱۶].

تحقیقات نشان می‌دهند که کودکان و نوجوانان با صفت سنگدلی (به عنوان مثال عدم همدلی و گناه) و بی‌عاطفه (مثلاً احساسات سطحی) تمایل خاصی به نشان دادن شکل شدیدی از رفتارهای ضداجتماعی دارند [۱۷]. با این حال، در حال حاضر در مورد چگونگی رشد صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس، دانش کمی وجود دارد. تحقیقات نشان می‌دهد که سطوح مشابهی از صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس، ممکن است از شرایط تکاملی متفاوتی ایجاد شود و وجود مشکلات درونی درگیر (اضطراب-افسردگی) یک نشانگر کلیدی است [۱۸]. اضطراب و افسردگی به عنوان دو اختلال مهم هستند که سلامت روانی فرد را به مخاطره می‌اندازند [۱۹]. نشانه‌ها و اختلال‌های افسرده‌وار در نوجوانان، احتمال اقدام به خودکشی، سوءمصرف مواد و مشکلات رفتاری و ارتباطی را در حد قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌دهد [۲۰].

کودکانی که رفتارهای ضداجتماعی دارند، در معرض خطر ابتلا به جنایت دائمی و همچنین طیف وسیعی از مشکلات جسمی و روحی هستند [۲۱]. همچنین، مسائل مرتبط با خشم مانند رفتارهای مقابله‌ای، خصومت و پرخاشگری از علل اصلی مراجعه کودکان و نوجوانان به مراکز مشاوره و روان‌درمانی است [۲۲]. پرخاشگری انسان یک ساختار پیچیده و چندبعدی است که به هر نوع رفتاری که به قصد صدمه زدن به افراد دیگر انجام می‌شود، اطلاق می‌گردد [۲۳]. هیجان‌ها به واسطه‌ی ارتباط کودک با والدین و مراقبانی که الگو هستند رشد پیدا می‌کند [۲۴]. قرار گرفتن

ویژگی‌های شخصیت بی‌عاطفه بوسیله بی‌علاقگی به درد و رنج دیگران، فقدان احساس پشیمانی و گناه، کندی واکنش عاطفی و عدم توسعه‌ی پیوند عاطفی نزدیک با دیگران مشخص شده است [۱]. تعداد قابل توجهی از مطالعات نشان دادند که بزرگسالان و کودکان با صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس^۱ اختلالات انتخابی^۲ دارند، یعنی در تجربه و شناخت پریشانی دیگران اختلال دارند اما پاسخ عادی به تجربه‌های هیجانی دیگر مانند شادی نشان می‌دهند [۲].

صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس برای شناسایی یک زیرمجموعه منحصر به فرد جوانان ضداجتماعی که در معرض خطر ابتلا به مشکلات روانی شدید، مداوم و مضر هستند، مفید است [۳]. داده‌های تجربی پیشنهاد می‌کنند که جوانان با صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس، پروفایل عصبی و اجتماعی-عاطفی مشابه با بزرگسالان سایکوپات از جمله کاهش پاسخ به پریشانی دیگران و عدم حساسیت به تنبیه نشان می‌دهند [۴]. در حال حاضر، شواهد قابل توجهی وجود دارد که نشان می‌دهد این ویژگی‌ها، یک زیرگروه مهم از جوانان ضداجتماعی و بزهکار را تعیین می‌کند. فریک و دیکنس^۳ (۲۰۰۶) [۵] ۲۲ تحقیق منتشر شده را بررسی کردند، یافته‌های آن‌ها حاکی از این است که صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس، رفتار پرخاشگرانه و ضداجتماعی جدی را پیش‌بینی می‌کند [۶]. صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس یکی از خصوصیات فردی است که تحقیقات به عنوان عامل خطری برای قلدری به آن توجه کرده‌اند [۷]. علاوه بر این، ویژگی‌های روانشناختی مربوط به صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس، عوامل خطر برای اختلال در رشد وجدان در کودکان جوان هستند [۸]. بلیر^۴ (۲۰۱۳) [۹] در بررسی‌های خود نشان داد که رفتارهای تهاجمی و ضداجتماعی، عامل اصلی ارجاع کودکان و نوجوانان به پزشکان سلامت روان هستند و می‌تواند منجر به تشخیص اختلال رفتاری شود. این افراد برخی از ویژگی‌های عصبی، هیجانی، شناختی و اجتماعی منحصر بفردی را نشان می‌دهند [۱۰]. کودکان با صفت بی‌عاطفه و عاری از احساس بالا در مقایسه با کودکان سالم، به زمان و دیگر تکنیک‌های مجازات کمتر پاسخگو هستند؛ از آنجایی که آن‌ها از تهدید به تنبیه، آشفته نمی‌شوند و به نظر نمی‌رسد زمان آن‌ها را آشفته کند رفتار خود را بهبود نمی‌دهند [۱۱]. همچنین، این صفات نسبتاً پایدار هستند، هر چند برخی مداخلات نشان می‌دهد که آن‌ها ممکن است در طول زمان از طریق مداخله مؤثر کاهش یابد [۱۲].

یافته‌ها در مطالعات متعدد نشان داده‌اند که در میان

³. Frick & Dickens

⁴. Blair

1. Callous-Unemotional traits (CU)

2. Selective impairments

به عملکرد افراد در انجام وظایف و احساسات دیگران متمرکز بود. عامل سوم (بی‌احساسی)، بر ابعاد رفتاری که بر عدم وجود احساسات است، متمرکز بود. ساختار عاملی که به نظر می‌رسد با داده‌ها بهترین تطابق را داشته باشد ساختاری است که در آن همه موارد در سه عامل مشخص بارگذاری می‌شوند و همچنین یک بعد کلی از صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس وجود دارد. این نشان می‌دهد که استفاده از نمره کل یا استفاده از خرده‌مقیاس‌ها می‌تواند توجیه شود. علاوه بر این، مدل سلسله‌مراتبی سه عاملی این مقیاس برای دختران و پسران مناسب بود و از برابری ساختار عاملی بین دو گروه پشتیبانی می‌کند [۲۷]. با توجه به اهمیت بالقوه‌ی صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس برای تعیین گروه متمایزی از کودکان و نوجوانان با مشکلات رفتاری و برای توسعه مدل‌های رفتار ضداجتماعی، داشتن یک ابزاری که ارزیابی جامع و قابل اعتمادی برای این صفات فراهم می‌کند مهم است و آن می‌تواند در تعدادی از نمونه‌های مختلف جوانان مورد استفاده قرار گیرد. از آنجایی که در جامعه ما به دلیل فقدان ابزار برای شناسایی این گروه از افراد، مداخله زودتر برای پیشگیری از عواقب این رفتارها در آینده امکان‌پذیر نیست، بنابراین هنجاریابی این پرسشنامه در ایران برای شناسایی و پیشگیری از مشکلاتی که ذکر شد ضروری به نظر می‌رسد. در این راستا، پژوهش حاضر برای پاسخگویی به سوال زیر انجام شد:

آیا پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس در جامعه ایران قابل استفاده می‌باشد؟

روش

نوع پژوهش

روش پژوهش با توجه به ماهیت موضوع، توصیفی از نوع همبستگی بود.

آزمودنی

الف) جامعه آماری: جامعه آماری، نوجوانان مدارس شهر تبریز به تعداد ۶۴۹۸۳ نفر بودند.

ب) نمونه پژوهش: نمونه‌ها به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. به این ترتیب که یک ناحیه از پنج ناحیه آموزش و پرورش تبریز به صورت تصادفی انتخاب شد. در مرحله بعد، ۲ مدرسه دوره دوم متوسطه دخترانه و ۲ مدرسه دوره دوم متوسطه پسرانه به صورت تصادفی از آن ناحیه انتخاب شدند و سپس از هر مدرسه ۲ کلاس به طور تصادفی انتخاب شد. از آنجایی که حداقل حجم نمونه برای تحلیل عاملی ۲۵۰ نفر می‌باشد در این پژوهش

در معرض محرومیت روانی (غفلت) بویژه در اوایل زندگی، به عنوان یک مسیر برای رشد صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس و اختلالات فکری و روانی فرض می‌شود، مانند فقدان یک پرستار در دسترس و پاسخگو در اوایل زندگی که ممکن است فرآیندهای اجتماعی مربوط به رشد همدلی عاطفی را مختل کند. چالش‌هایی که برای مداخله در صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس و اختلالات فکری و روانی انجام می‌شود و هزینه‌های بسیار زیاد مرتبط با رفتار ضداجتماعی، آن را برای توسعه استراتژی‌هایی برای پیشگیری از شروع این صفات در افراد در معرض خطر ضروری می‌کند [۲۵]. در این زمینه، پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس به عنوان یک ابزار جامع و مفید برای اندازه‌گیری صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس در جمعیت جوان، محبوبیت زیادی بدست آورده است [۲۶]. پرسشنامه فهرست صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس توسط فریک در سال ۲۰۰۳ ساخته شد. این پرسشنامه مورد تحلیل عامل اکتشافی و تاییدی قرار گرفت. تحلیل اکتشافی سه عامل سنگدلی، غیرصمیمی بودن و بی‌عاطفه بودن را بوجود آورد. این ساختار عاملی برای پسران و دختران مناسب است. صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس با مشکلات رفتاری و اختلالات روانی اجتماعی ارتباط معنی‌داری دارد. علاوه بر این، صفات، ارتباط پیش‌بینی شده با هیجان طلبی و پنج عامل بزرگ شخصیت را نشان می‌دهد که از اعتبار سازه اندازه‌گیری صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس حمایت می‌کند [۲۷]. اگرچه ابزار دیگری با صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس وجود داشت - پرسشنامه ویژگی‌های روان‌پریشی جوانان - اما پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس تنها پرسشنامه‌ای هست که به طور خاص این صفات را ارزیابی می‌کند. علیرغم اهمیت صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس و اهمیت ارزیابی آن‌ها، بسیاری از موضوعات روش‌شناختی بر توسعه این آزمون تاثیر می‌گذارد. تا آنجا که به ساختار عامل مربوط می‌شود، این پرسشنامه توسط فریک برای ارزیابی ۴ جنبه مختلف روان‌پریشی ایجاد شد: لا ابالی^۱، غیرصمیمی بودن^۲، بی‌عاطفه بودن و رفتارهای سنگدلانه. با این حال، وی هیچ مدرکی در مورد ابعاد سازه ارائه نکرد. چندین نویسنده مطالعاتی راجع به ساختار عاملی این پرسشنامه انجام داده‌اند که بیشتر آن‌ها ساختار سه عاملی متشکل از صفات سنگدلی، غیرصمیمی بودن و بی‌عاطفه بودن را یافته‌اند [۲۸].

در پژوهش فریک، تحلیل عاملی نشان داد که عامل سنگدلی، ابعدی از رفتار که شامل فقدان همدلی، احساس گناه و پشیمانی از اعمال ناشایست است را در برمی‌گیرد. عامل دوم (غیرصمیمی)، بر ابعدی از رفتار شامل عدم توجه

2. Uncaring

1. Careless

از نوع لیکرت می‌باشد که دارای ۴ درجه از ۰ (درست نیست) تا ۳ (کاملاً درست) می‌باشد. خرده مقیاس سنگدلی از ۱۱ سؤال (۲۰، ۱۸، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۷، ۴، ۲، ۱) ، خرده مقیاس غیرصمیمی از ۸ سؤال (۲۴، ۲۳، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۳، ۵، ۳) و خرده مقیاس بی‌عاطفه بودن از ۵ سؤال (۱۴، ۱۶، ۲۲، ۱۹) تشکیل شده است. نمره‌گذاری در این پرسشنامه در سؤالات (۲۲، ۲۱، ۱۷، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۴، ۲) معکوس است. ثبات درونی برای کل مقیاس با ضریب آلفا ۰/۷۷ بود. ثبات داخلی سه خرده مقیاس برای عامل سنگدلی ۰/۷۰، برای عامل غیرصمیمی ۰/۷۳ و برای عامل بی‌عاطفه بودن ۰/۶۴ بود [۲۷].

(۲) پرسشنامه همدلی^۳. مقیاس همدلی اساسی توسط جولیف و فارینگتون^۴ در سال ۲۰۰۶ تدوین شده است و دارای ۲۰ سؤال و ۲ خرده مقیاس عاطفی و شناختی است. خرده مقیاس عاطفی از ۱۱ سؤال (۱۸، ۱۷، ۱۵، ۱۳، ۱۱، ۸، ۷، ۵، ۴، ۲) و خرده مقیاس شناختی از ۹ سؤال (۱۲، ۱۰، ۹، ۶، ۳، ۱۶، ۱۴، ۲۰) تشکیل شده است. پرسشنامه همدلی اساسی، یک ابزار نگرش سنج می‌باشد که از نوع مقیاس لیکرت ۵ گزینه‌ای است. این مقیاس دامنه‌ای از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) دارد. روش نمره‌گذاری در این پرسشنامه در سؤالات (۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۳، ۸، ۷، ۶، ۱) معکوس است. در مطالعه‌ی جولیف و فارینگتون (۲۰۰۶) [۲۹] ضریب آلفای مقیاس همدلی اساسی برای کل مقیاس ۰/۶۶ و برای خرده مقیاس شناختی و عاطفی به ترتیب ۰/۷۹ و ۰/۸۵ بدست آمد. همچنین در تحقیق جعفری، نوروزی و فولادچنگ در ایران، پایایی کل مقیاس با روش آلفای کرونباخ به میزان ۰/۸۴ و به تفکیک برای مقیاس هیجانی ۰/۷۸ و برای مقیاس شناختی ۰/۷۴ گزارش شده است [۳۰].

شیوه انجام پژوهش

ابتدا پرسشنامه از زبان انگلیسی به زبان فارسی برگردانده شد و مورد تأیید قرار گرفت. سپس آزمودنی‌های پژوهش انتخاب شدند و اهداف پژوهش و نحوه تکمیل پرسشنامه‌ها برای آزمودنی‌ها شرح داده شد. همچنین به آزمودنی‌ها اطمینان داده شد که اطلاعات آن‌ها محرمانه خواهد ماند و حریم خصوصی‌شان حفظ خواهد شد. پس از جلب رضایت آزمودنی‌ها برای شرکت در پژوهش، پرسشنامه‌ها در بین دانش‌آموزان اجرا شد. در مورد هر عبارت، رفتار فرد بر روی مقیاس لیکرت ۴ درجه‌ای از درست نیست تا کاملاً درست است درجه‌بندی شده است. برای هر عبارت، نمره ۰ تا ۳ داده شد. به منظور تحلیل داده‌ها از تحلیل عاملی تأییدی، همبستگی و آلفای کرونباخ استفاده شد.

حجم نمونه برابر با ۳۰۰ نفر بود که ۱۵۰ نفر دختر و ۱۵۰ نفر پسر بود (البته ۱۵ عدد از پرسشنامه‌های دانش‌آموزان دختر به دلیل مخدوش بودن کنار گذاشته شد). معیارهای انتخاب آزمودنی‌ها عبارت بودند از: میانگین سنی دوره نوجوان، تحصیل در دوره متوسطه، انگیزش و رضایت برای شرکت در پژوهش. ملاک‌های حذف عبارت بودند از: ناتوانی در خواندن و نوشتن به زبان فارسی و عدم رضایت برای شرکت در پژوهش.

ابزارهای پژوهش

۱) پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس^۱.

پرسشنامه فهرست صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس توسط فریک در سال ۲۰۰۳ ساخته شده است. فهرست صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس براساس ۶ آیتم از ابزار غربالگری فرآیندهای ضداجتماعی^۲ بود که یک گروه مشخص و مهم از جوانان ضداجتماعی را نشان می‌دهد که نشان دهنده‌ی تعدادی از ویژگی‌های مرتبط با ساختار روانپزشکی است. اگرچه نسخه‌های والدین-گزارشی و معلم-گزارشی غربالگری فرآیندهای ضداجتماعی وجود دارد، نسخه خود-گزارش‌دهی به طور گسترده در نمونه‌های نوجوانان استفاده می‌شود. برای ایجاد پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس، ۴ آیتم از ابزار غربالگری فرآیندهای ضداجتماعی بارگذاری شده است (مثلاً: من در مورد انجام دادن کارها در مدرسه یا محل کار نگران هستم یا زمانی که کار بدی انجام می‌دهم احساس بد و گناه می‌کنم یا درباره احساسات دیگران نگران هستم). ۳ جمله مثبت (برای مثال: به راحتی به اشتباهات اذعان کردن) و ۳ جمله منفی (برای مثال وقتی کار اشتباهی انجام داده است احساس پشیمانی نمی‌کند) از هر آیتم اصلی توسعه یافته‌اند که منجر به مقیاس ۲۴ آیتمی با تعداد برابر اقلام بیان شده در هر جهت شده است. برای آیتم‌ها، مقیاس ۴ درجه‌ای از نوع لیکرت بوجود آمد. این پرسشنامه بوسیله تحلیل عامل اکتشافی و تأییدی، تأیید شده است. تحلیل عامل اکتشافی، ۳ عامل را بوجود آورد: سنگدلی، غیرصمیمی بودن و بی‌عاطفه بودن. شاخص‌های مناسب نشان می‌دهد که مدل سه عاملی یک راه‌حل رضایت بخش برای داده‌هاست. این ساختار عاملی مناسب برای پسران و دختران است. همچنین، اعتبار سازه پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس از طریق ارتباط با ۵ عامل بزرگ شخصیت تأیید شد. مطابق پیش‌بینی، پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس به طور قابل ملاحظه‌ای با ابعاد شخصیت پذیرش و وجدان ارتباط دارد. این پرسشنامه شامل ۲۴ سؤال است، مقیاس این پرسشنامه

3. Empathy Questionnaire
4. Jolliffe & Farrington

1. Inventory of Callous-Unemotional Traits (ICU)
2. Antisocial Process Screening Device (APSD)

شیوه تحلیل داده‌ها

در پژوهش حاضر برای تحلیل داده‌ها از نرم افزار Spss و Amos استفاده شد. برای هنجاریابی پرسشنامه مذکور از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. به منظور بررسی روایی سازه شاخص‌های مجذور کای، شاخص نیکویی برازش، شاخص نیکویی برازش انطباقی، شاخص برازش مقایسه‌ای، شاخص برازش نرم شده و ریشه دوم میانگین مجذورات خطای تقریب مورد بررسی قرار گرفت. همچنین جهت بررسی روایی همزمان این پرسشنامه با پرسشنامه همدلی، همبستگی آن‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در پژوهش حاضر جهت بررسی اعتبار پرسشنامه، روش آزمون-آزمون

مجدد و همچنین آلفای کرونباخ مورد استفاده قرار گرفت. همچنین برای تعیین نقطه برش این مقیاس از رتبه درصدی و نمره معیار T استفاده شد.

نتایج

نمونه پژوهش حاضر شامل ۱۵۰ دختر و ۱۵۰ پسر بود و میانگین سنی آن‌ها بین ۱۵ تا ۱۸ سال بود. در بررسی روایی سازه این مقیاس از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. در تحلیل عاملی تأییدی این مقیاس به شاخص مجذور کای، شاخص نیکویی برازش^۱، شاخص نیکویی برازش انطباقی^۲، شاخص برازش مقایسه‌ای^۳، شاخص برازش نرم شده^۴ و ریشه دوم میانگین مجذورات خطای تقریب^۵ توجه شد.

جدول ۱. نتایج حاصل از محاسبه شاخص‌ها در تحلیل عاملی تأییدی پرسشنامه سنگدلی

شاخص مجذور خی	مجذور خی بر درجه آزادی	نیکویی برازش	نیکویی برازش انطباقی	برازش مقایسه‌ای	برازش نرم شده	ریشه دوم میانگین مجذورات خطای تقریب
۱	۰/۵	۰/۹۹	۰/۹۹	۱	۰/۹۹	۰/۰۰۱

با توجه به اطلاعات جدول ۱، شاخص نیکویی برازش، نیکویی برازش انطباقی و برازش مقایسه‌ای بزرگ‌تر از ۰/۹۰ می‌باشد که نشان‌دهنده‌ی برازش مطلوب الگو است. شاخص ریشه دوم میانگین مجذورات خطای تقریب ۰/۰۰۱ می‌باشد که کمتر از ۰/۰۵ و در حد مطلوب می‌باشد. مقیاس صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس دارای ۳ عامل سنگدلی، غیرصمیمی بودن و بی‌عاطفه می‌باشد. ضرایب مسیر غیرمستقیم بین مؤلفه‌های سنگدلی ($P=0/001, \beta=1$)، غیرصمیمی بودن ($P=0/001, \beta=0/77$) و بی‌عاطفه بودن ($P=0/005, \beta=0/28$) با مقیاس صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس، نشان‌دهنده‌ی ارتباط معنادار عوامل با کل مقیاس می‌باشد.

قرار گرفت. نتایج نشان داد که همبستگی بین پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس با مقیاس همدلی در سطح $p=0/01$ برابر $r=-0/42$ است. به بیان دیگر هرچه نمره فرد در پرسشنامه همدلی بالاتر باشد، انتظار می‌رود نمره او در مقیاس سنگدلی پایین‌تر باشد و بالعکس، هرچه نمرات فرد در مقیاس سنگدلی بالاتر باشد، انتظار می‌رود که نمره وی در مقیاس همدلی کم‌تر باشد.

جهت سنجش روایی پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس، رابطه آن با نمرات مقیاس همدلی مورد بررسی

جهت سنجش اعتبار پرسشنامه سنگدلی از روش آزمون-آزمون مجدد به فاصله یک هفته استفاده شد که ضریب اعتبار بدست آمده (۰/۷۸) حاکی از اعتبار خوب پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس در نمونه ایرانی مورد مطالعه می‌باشد. همچنین نتایج آلفای کرونباخ پس از حذف سوال‌های ۲ و ۸ به شرح زیر بدست آمد.

جدول ۲. ضرایب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس و خرده‌مقیاس‌های آن

شاخص آماری	ضریب اعتبار کل	خرده مقیاس سنگدلی	خرده مقیاس غیرصمیمی	خرده مقیاس بی‌عاطفه
آلفای کرونباخ	۰/۷۰	۰/۶۴	۰/۶۵	۰/۴۸

نتایج بدست آمده در جدول ۲ نشان می‌دهد که پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس در پژوهش حاضر از اعتبار خوبی برخوردار است. در فرم اصلی ثبات درونی برای کل مقیاس با ضریب آلفا ۰/۷۷ بود. همچنین ثبات داخلی سه خرده مقیاس برای عامل سنگدلی ۰/۷۰، برای عامل

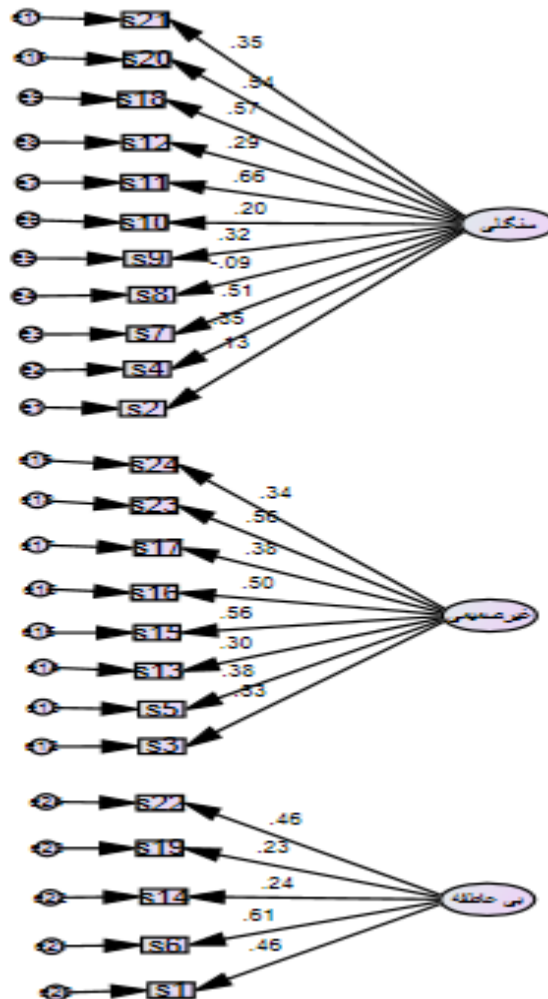
غیرصمیمی ۰/۷۳ و برای عامل بی‌عاطفه بودن ۰/۶۴ می‌باشد. در این پژوهش برای هنجاریابی پرسشنامه حاضر، تحلیل عاملی تأییدی انجام شد و یافته‌ها نشان داد که سه عامل مذکور دارای اعتبار مناسب می‌باشد و این سه عامل در پژوهش حاضر مورد تأیید قرار گرفت. در پژوهش حاضر، ثبات

4. NFI
5. RAMSEA

1. GFI
2. AGFI
3. CFI

درونی برای کل مقیاس با ضریب آلفا ۰/۷۰ بدست آمد. همچنین ثبات داخلی سه خرده مقیاس برای عامل سنگدلی ۰/۶۴، برای عامل غیرصمیمی ۰/۶۵ و برای عامل بی‌عاطفه بودن ۰/۴۸ بدست آمد این پرسشنامه در فرم اصلی شامل ۲۴ سؤال است که در پژوهش حاضر با حذف سوال‌های ۲ و ۸ به ۲۲ سؤال کاهش پیدا کرد. خرده مقیاس سنگدلی از ۹ سؤال

خرده مقیاس غیرصمیمی از ۸ سؤال (۱، ۵، ۱۰، ۱۶، ۱۸، ۱۹، ۲۱، ۲۲) و خرده مقیاس بی‌عاطفه بودن از ۵ سؤال (۳، ۴، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۲۰) تشکیل شده است. در شکل ۱ سه عامل به صورت جداگانه بررسی شده و بارهای عاملی سوالات پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس نشان داده شده است.

شکل ۱. نمودار مدل برآورد پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس

درصدی و نمره معیار T استفاده شد. نمرات معیار T و رتبه درصدی محاسبه شده برای هر نمره خام در جدول ۳ آمده است.

با توجه به شکل ۱ به جز سوالات ۲ و ۸ که دارای بارهای عاملی پایین هستند، بقیه سوالات دارای بارهای عاملی مناسب می‌باشند.

همچنین برای تعیین نقطه برش این مقیاس از رتبه

جدول ۳. نمرات معیار T و رتبه درصدی محاسبه شده برای هر نمره خام

رتبه درصدی	نمره معیار T	فراوانی	نمره خام	رتبه درصدی	نمره معیار T	فراوانی	نمره خام
۷۰/۳۳	۵۵/۴۶	۱۵	۲۹	۰/۳	۲۵/۰۳	۱	۵
۷۴/۵۰	۵۶/۷۲	۱۰	۳۰	۰/۶	۳۰/۱	۱	۹
۷۸/۱۷	۵۷/۹۹	۱۲	۳۱	۱/۵	۳۲/۶۴	۴	۱۱
۸۱/۰	۵۹/۲۶	۵	۳۲	۳/۰	۳۳/۹	۵	۱۲
۸۳/۶۷	۶۰/۵۳	۱۱	۳۳	۴/۱۷	۳۵/۱۷	۲	۱۳
۸۷/۱۷	۶۱/۷۹	۱۰	۳۴	۶/۰	۳۶/۴۴	۹	۱۴
۸۹/۵۰	۶۳/۰۶	۴	۳۵	۸/۸۳	۳۷/۷۱	۸	۱۵
۹۱/۰	۶۴/۳۳	۵	۳۶	۱۲/۳۳	۳۸/۹۷	۱۳	۱۶
۹۲/۶۷	۶۵/۶۰	۵	۳۷	۱۶/۸۳	۴۰/۲۴	۱۴	۱۷
۹۴/۵۰	۶۶/۸۷	۶	۳۸	۲۱/۶۷	۴۱/۵۱	۱۵	۱۸
۹۵/۶۷	۶۸/۱۳	۱	۳۹	۲۷/۰	۴۲/۷۸	۱۷	۱۹
۹۶/۰	۶۹/۴۰	۱	۴۰	۳۲/۰	۴۴/۰۵	۱۳	۲۰
۹۶/۶۷	۷۰/۶۷	۳	۴۱	۳۷/۳۳	۴۵/۳۱	۱۹	۲۱
۹۷/۵۰	۷۱/۹۴	۲	۴۲	۴۲/۶۷	۴۶/۵۸	۱۳	۲۲
۹۸/۳۳	۷۳/۲۰	۳	۴۳	۴۷/۸۳	۴۷/۸۵	۱۸	۲۳
۹۹/۰	۷۴/۴۷	۱	۴۴	۵۲/۳۳	۴۹/۱۲	۹	۲۴
۹۹/۳۳	۷۵/۷۴	۱	۴۵	۵۵/۶۷	۵۰/۳۸	۱۱	۲۵
۹۹/۶۷	۷۷/۰۱	۱	۴۶	۶۰/۰	۵۱/۶۵	۱۵	۲۶
۱۰۰	۸۰/۸۱	۱	۴۹	۶۴/۱۷	۵۲/۹۲	۱۰	۲۷
				۶۶/۸۳	۵۴/۱۹	۶	۲۸

در جدول ۳ رتبه درصدی‌های بدست آمده نشان می‌دهد که از میان کسانی که مورد آزمون قرار گرفته‌اند، افرادی که نمرات خام آن‌ها ۲۳ و پایین‌تر است صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس کم‌تر و افرادی که نمرات خام آن‌ها ۲۴ و بالاتر است صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس بیشتری دارند.

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش برای بررسی روایی سازه پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس، از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد و ساختار عاملی ارائه شده توسط سازنده مقیاس در نمونه مورد مطالعه در پژوهش حاضر تأیید شد که نشان دهنده تطبیق خوب مقیاس با نظریه است. پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس برای پیش‌بینی زیرگروه شدید جوانان ضداجتماعی است. با این حال، علاوه بر تعیین زیرگروه شدید، به نظر می‌رسد صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس برای تعیین یک زیرگروه از جوانان ضداجتماعی که تعدادی از صفات بیولوژیکی، شناختی، هیجانی و اجتماعی را که الف) می‌تواند فرآیندهای مختلف علی را که منجر به رفتار ضداجتماعی می‌شود و ب) با یافته‌های بزرگسالان روان‌پریش سازگار است، نشان می‌دهند، مناسب است [۷]. تعداد روزافزونی از مطالعات در ادبیات بزرگسالان نشان دادند که میزان سنگدلی (و سایر جنبه‌های پاتولوژیک شخصیت

بزرگسال) را می‌توان به عنوان یک نوع افراطی از ویژگی‌های شخصیت بهنجار مشاهده کرد [۱].

اگرچه بسیاری از اختلالات نوروبیولوژیکی در ظهور و تداوم صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس درگیر هستند، مطالعات نشان می‌دهند که نوزادان و کودکان با خلق نسبتاً بدون ترس، گرایش به اختلالاتی دارند که باعث ایجاد مشکلاتی در رشد احساسات اخلاقی مانند همدلی می‌شود [۱]. همدلی، ظرفیت بنیادی افراد در تنظیم روابط، حمایت از فعالیت‌های مشترک و انسجام گروهی است. این توانایی، نقشی اساسی در زندگی اجتماعی دارد و نیروی برانگیزنده رفتارهای اجتماعی است. به‌طور تجربی تأیید شده است که کیفیت روابط بین شخصی، پیوند عمیقی با ابعاد روان‌شناختی و جسمانی بهزیستی دارد [۳۱].

برای بررسی روایی همزمان پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس، از آنجایی که صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس با صفت همدلی در ارتباط است، رابطه آن‌ها مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاکی از آن است که رابطه بین صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس و همدلی منفی است که با یافته‌های مارتین کی، براون و فیرچیلد^۱ (۲۰۱۶) [۳۲] مبنی بر اینکه نوجوانان با اختلالات رفتاری، اختلال در شناخت عواطف و همدلی دارند، همسو است. مطالعات آن‌ها

1. Martin-Key, Brown & Fairchild

لذا می‌توان از این پرسشنامه در مؤسسات پژوهشی و پژوهش‌های دانشگاه‌ها و مراکز مشاوره استفاده نمود. قابل ذکر است که جامعه آماری این پژوهش تنها شامل دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه است که تعمیم‌پذیری نتایج پژوهش را محدود می‌سازد. لذا پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های بعدی در جوامع آماری با شرایط سنی و تحصیلی دیگر انجام شود.

سپاسگزاری

بدین وسیله از تمام کارکنان آموزش و پرورش و شرکت کنندگانی که در اجرای این پژوهش همکاری لازم را مبذول داشتند کمال تشکر و قدردانی را داریم.

منابع

- 1- Pardini D.A and Ray J.V. Contemporary conceptualizations of callous personality features from childhood to adulthood. V. Zeigler-Hill & D.K. Marcus (Editors). The dark side of personality: Science and practice in social, personality and clinical Psychology 2016; 45-63.
- 2- Szabo E, Kocsel N, Edes A, Pap D, Galambos A, Zsombok T, et al. Callous-Unemotional Traits and neural responses to emotional faces in a community sample of young adults. Personality and Individual Differences 2017; February; 111(2017): 312-317.
- 3- Kimonis E.R, Fanti K.A and Singh J.P. Establishing cut-off scores for the parent-reported Inventory of callous-unemotional traits. Archives of forensic psychology 2014; 1 (1):27-48.
- 4- Waller R, Gardner F and Hyde L.W. What are the associations between parenting Callous-Unemotional traits and antisocial behavior in the youth? A systematic review of evidence. Clinical psychology review 2013; 33 (2013): 593-608.
- 5- Frick P.J and Dickens C. Current perspectives on conduct disorder. Curr Psychiatry Rep 2006; 8 (1): 59-72.
- 6- Kimonis E.R, Frick P.G, Skeem J.L, Marsee M.A, Cruise K, Munoz L.C, et al. Assessing callous-unemotional traits in adolescent offenders: Validation of the Inventory of callous-unemotional traits. International Journal of law and psychiatry 2008; 31 (2008): 241-252.
- 7- Wang P.V, Hsiao R.C, Chen L, Sung Y.H, Hu H.F and Yen C.F. Associations between callous-unemotional traits and various types of involvement in school bullying among adolescents in Taiwan. Journal of the Formosan medical association 2019; 118 (2019): 50-56.

نشان دادند کودکانی که مراقبت‌های سازمانی را تجربه کرده بودند در مقایسه با کودکانی که تاریخچه پرورش مؤسسه‌ای نداشتند به طور قابل توجهی ویژگی‌های صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس بالاتری را در دوران نوجوانی نشان دادند. این مطالعات نشان داد که در میان پسران، صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس در بین کسانی که مداخله‌ی مراقبت‌های پرستاری دریافت می‌کردند نسبت به کسانی که به طور معمول مراقبت تصادفی دریافت می‌کردند به طور معنی‌داری پایین بود. پاسخگویی مراقب به ناراحتی اما نه مراقب گرم، تأثیر مداخله بر ویژگی‌های صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس در پسران را مدنظر قرار داد. این یافته، اولین گواه در تاریخ است که مداخلات روانی-اجتماعی می‌تواند از شروع صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس جلوگیری کند؛ اگرچه، محرومیت شدید اوایل کودکی، پیش‌بین افزایش سطح صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس است، مراقبت پرستار با کیفیت بالا که تأکید بر مراقبت‌های پاسخگو بود، تأثیر محرومیت را بر رشد صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس برای پسران کاهش داد [۳۳].

در این پژوهش، آلفای کرونباخ برابر ۰/۷۰ بدست آمد که نشان‌دهنده‌ی همسانی درونی بالای هریک از سوال‌ها با کل مقیاس و اعتبار قابل قبول آن در نمونه حاضر است. همچنین اعتبار پرسشنامه به روش آزمون-آزمون مجدد برابر ۰/۷۸ بدست آمد که بیانگر قابل قبول بودن اعتبار پرسشنامه در نمونه مورد مطالعه ایرانی است. پژوهش‌ها نشان می‌دهند که اختلال عملکرد، یک اختلال رفتار دوران کودکی است که با رفتار مداوم تهاجمی یا ضداجتماعی شناخته می‌شود که محیط اطفال و عملکرد آن را مختل می‌کند. یک درصد از کودکان مبتلا به اختلالات رفتاری دارای ویژگی‌های روانی هستند. صفات روانپزشکی شامل یک جزء سنگدلی - بی‌احساسی و یک جزء تکانشی-ضداجتماعی است که با دو اختلال اصلی مرتبط هستند؛ اولی، کاهش پاسخ‌های همدلی نسبت به ناراحتی دیگر افراد است که عمدتاً نشان‌دهنده‌ی کاهش پاسخ آمیگدال به نشانه‌های ناراحتی است. دومی، نقص در تصمیم‌گیری و یادگیری تقویت‌کننده است که نشان‌دهنده‌ی اختلال در قشر پیش مغز می‌باشد. عوامل ژنتیکی و پیش از تولد به رشد نابهنجار این سیستم‌های عصبی کمک می‌کنند و متغیرهای اجتماعی-محیطی که انگیزه را تحت تأثیر قرار می‌دهند احتمال بروز رفتارهای غیرانسانی را بعداً نشان می‌دهند [۹].

باتوجه به موارد ذکر شده، پژوهش حاضر نشان می‌دهد که پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس، می‌تواند ابزاری مناسب و معتبر جهت استفاده در جامعه ایرانی باشد.

1. Institutional rearing

- ۲۰- کارینه طهماسیان و اناری آسیه. رابطه بین ابعاد خودکارآمدی و افسردگی در نوجوانان. فصلنامه روانشناسی کاربردی ۱۳۸۸؛ ۹(۱): ۸۳-۹۳.
- 21-Cohn M.D, viding E, McCrory E, Pape L, vanden Brink W, Doreleijers T.A.H, et al. Regional grey matter volume and concentration in at-risk adolescents: Untangling associations with callous-unemotional traits and conduct disorder symptoms. *Psychiatry Research, Neuroimaging* 2016; 254 (2016): 180-187.
- ۲۲- درتاج فریبرز، مصائبی اسدالله و اسدزاده حسن. تأثیر آموزش مدیریت خشم بر پرخاشگری و سازگاری اجتماعی دانش-آموزان پسر ۱۵-۱۲ ساله. فصلنامه روانشناسی کاربردی ۱۳۸۸؛ ۴ (۱۲): ۶۲-۷۲.
- ۲۳- اسدی زهرا و نجفی محمود. مقایسه پرخاشگری، افسردگی، اضطراب، استرس و ترس از ارزیابی منفی در بین افراد معتاد و عادی. دو فصلنامه علمی-پژوهشی روانشناسی بالینی و شخصیت (دانشور رفتار) ۱۳۹۷؛ ۱۶ (۱): ۱۷۹-۱۸۶.
- ۲۴- کوثری فرزانه و اسماعیلی‌نسب مریم. هنجاریابی مقدماتی مقیاس واکنش‌های والدین به هیجانات مثبت کودکان. دو فصلنامه علمی-پژوهشی روانشناسی بالینی و شخصیت (دانشور رفتار) ۱۳۹۶؛ ۱۶ (۲): ۲۳۷-۲۲۵.
- 25- Humphreys H.L, McGoron L, Shridan M.A, McLaughlin K.A, Fox N.A, Nelson C.A et al. High-Quality Foster Care Mitigates Callous-Unemotional Traits Following Early Deprivation in Boys: A Randomized controlled trial. *Journal of the American Academy of child & adolescent Psychiatry* 2015; 54 (12): 977-83.
- 26- Romero E and Alonso C. Callous-Unemotional Traits and the five factor model in adolescents. *Personality and Individual Differences* 2017; 106 (2017): 268-274.
- 27- Essau C.A, Sasagava S and Frick P.J. Callous-Unemotional traits in a community sample of Adolescents. *Assessments* 2006; XX(X):1-16.
- 28- Vives F.B, Cusi S, Seva U and Colet A. The inventory of Callous-Unemotional traits and antisocial behavior for young people: Development and validation in a community sample. *Frontiers in psychology* 2019; 10 (2019): 1-12.
- 29- Jolliffe D and Farrington D.P. Development and validation of the Basic Empathy Scale. *Journal of Adolescence* 2006; 29 (2006): 589-611.
- ۳۰- جعفری محمدعلی، نوروزی زهرا و فولچنگ محبوبه. بررسی ساختار عاملی، پایایی و روایی مقیاس همدلی اساسی: فرم فارسی. فصلنامه مطالعات روانشناسی تربیتی ۱۳۹۶؛ ۲۵(۱۴): ۱۱۰-۱۲۳.
- 8- Frick P.J and Ray J.V. Evaluating callous-unemotional traits as a Personality construct. *Journal of Personality* 2014; 83 (6), 710-722.
- 9- Blair R.J.R. The neurobiology of psychopathic traits in youth. *National Institute of Mental Health* 2013; 14 (2013): 786-799.
- 10- Baroncelli A, Roti B and Ciucci E. The associations between callous-unemotional traits and emotional awareness. *Personality and individual differences* 2017; xxx (2017): 1-6.
- 11- Lober R, Burke JD and Pardini DA. Development and Etiology of disruptive and delinquent behavior. *Annu Rev ClinPsychol* 2009; 5 (2009): 291-310.
- 12- Frich PJ and White SF. Research review: The importance of callous-unemotional traits for developmental models of aggressive and antisocial behavior. *ChildPsychol Psychiatry* 2008; 49 (4): 359-75.
- 13- Newcorn J.H. Can children with Callous and Unemotional traits be treated successfully? *Journal of the American of child & adolescent psychiatry* 2013; 12 (52):1257-1259
- 14- Dickerson Mayes S, Calhoun S.L, Waschbusch D.A, Breaux R.P and Baweja R. Reactive attachment/disinhibited Social Engagement Disorder: Callous-Unemotional traits and comorbid disorder. *Research in Developmental Disabilities* 2017; 63 (2017):28-37.
- 15- Carlson M, Oshri A and Kwon J. Child maltreatment and risk behaviors: The roles of Callous/Unemotional traits and conscientiousness. *Child abuse and neglect* 2015; 50 (2015) 234-243.
- ۱۶- زاده‌محمدی علی، احمدآبادی زهره و ملکی قیصر. رابطه عوامل شخصیت با گرایش به خشونت: نقش میانجیگر پایگاه‌های هویت. فصلنامه روانشناسی کاربردی ۱۳۹۰؛ ۱(۱۷): ۲۴-۴۰.
- 17- Pardini D.A, Lochman J.E and Powell N. The Development of Callous-Unemotional Traits and Antisocial Behavior in children: Are there shared and/or unique predictors? *Journal of clinical child and Adolescent Psychology* 2007; 3 (36): 319-333.
- 18- Cecil C, Lysenko L.J, Jaffee S.R, Pingault G.B, Smith R.G, Relton C.L, et al. Environmental risk, oxytocin Receptor Gene methylation and youth callous-unemotional traits a 13-year longitudinal study. *Molecular psychiatry* 2014; 19 (2014): 1071-1077.
- ۱۹- غباری بناب باقر، متولی‌پور عباس و حبیبی عسگرآباد مجتبی. رابطه اضطراب و افسردگی با میزان معنویت در دانشجویان دانشگاه تهران. فصلنامه روانشناسی کاربردی ۱۳۸۸؛ ۲(۱۰): ۱۱۰-۱۲۳.

- conduct Disorder and Higher versus Lower Levels of callous-unemotional traits. *Journal of Abnormalchild Psychology* 2017; 45 (2017): 1385-1397.
- 33- Eremsoy C.E, Karaci A.N and Kazak Berumant S. How do the predictors of conduct problems/hyperactivity and callous-unemotional traits in children differ according to mothers and teachers ratings? *Procedia social and behavioral Science* 2010; 5 (2010):471-476.
- ۳۱- بشارت محمدعلی، خدابخش محمدرضا، فراهانی حجت‌الله و رضازاده سید محمدرضا. نقش واسطه‌ای خودشیفتگی در رابطه بین همدلی و کیفیت روابط بین شخصی. فصلنامه روانشناسی کاربردی ۱۳۹۰؛ ۱ (۱۷): ۷-۲۳.
- 32- Martin Key N, Brown T and Fairchild G. Empathic Accuracy in Male Adolescents with

پیوست

(پرسشنامه صفات بی‌عاطفه و عاری از احساس)

لطفاً سؤالات را با دقت بخوانید و در خانه ای که احساسات شما را بهتر نشان می‌دهد ضربدر بگذارید.

سن: جنس: تحصیلات:

کاملاً درست	درست	تا حدودی درست	درست نیست	سؤالات
۳	۲	۱	۰	۱. من آشکارا احساساتم را بیان می‌کنم.
۳	۲	۱	۰	۲. برای من مهم است که در مدرسه یا محل کار چگونه کارها را به خوبی انجام دهم.
۳	۲	۱	۰	۳. برای من مهم نیست که برای بدست آوردن چیزی که می‌خواهم، به دیگران صدمه بزنم.
۳	۲	۱	۰	۴. من وقتی کار اشتباهی انجام می‌دهم احساس بد و گناه می‌کنم.
۳	۲	۱	۰	۵. من عواطفم را به دیگران نشان نمی‌دهم.
۳	۲	۱	۰	۶. سروقت بودن برای من مهم نیست.
۳	۲	۱	۰	۷. برای من مهم نیست که به دردرس بیفتم.
۳	۲	۱	۰	۸. من اجازه نمی‌دهم که احساساتم مرا کنترل کنند.
۳	۲	۱	۰	۹. برای من مهم نیست که کارها را به خوبی انجام دهم.
۳	۲	۱	۰	۱۰. من برای دیگران بسیار سرد به نظر می‌رسم.
۳	۲	۱	۰	۱۱. من به راحتی به اشتباهاتم اعتراف می‌کنم.
۳	۲	۱	۰	۱۲. برای دیگران آسان است که احساساتم مرا تشخیص دهند.
۳	۲	۱	۰	۱۳. من همیشه سعی می‌کنم بهترین باشم.
۳	۲	۱	۰	۱۴. من از شخصی که به آن صدمه زده‌ام عذرخواهی می‌کنم.
۳	۲	۱	۰	۱۵. من سعی می‌کنم به احساسات دیگران صدمه نزنم.
۳	۲	۱	۰	۱۶. من اگر کار اشتباهی انجام دهم احساس پشیمانی نمی‌کنم.
۳	۲	۱	۰	۱۷. من بسیار رسا و احساساتی هستم.
۳	۲	۱	۰	۱۸. من دوست ندارم برای به خوبی انجام دادن کارها وقت بگذارم.
۳	۲	۱	۰	۱۹. احساسات دیگران برای من بی‌اهمیت است.
۳	۲	۱	۰	۲۰. من احساساتم را از دیگران پنهان می‌کنم.
۳	۲	۱	۰	۲۱. من روی هر چیزی که انجام می‌دهم سخت کار می‌کنم.
۳	۲	۱	۰	۲۲. من فکر می‌کنم که احساس خوبی دردیگران ایجاد می‌کنم.